

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

นับได้ว่าประเทศไทยนั้น ขึ้นชื่อเรื่องอุตสาหกรรมเกษตรเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการส่งออกสินค้าทางเกษตรไปยังต่างประเทศ ซึ่งสินค้าที่ได้รับการส่งออกเป็นลำดับต้นๆ ของสินค้าทางเกษตร คือ ทุเรียน (ต้องเพิ่มข้อมูลทางเศรษฐกิจ) โดย“แอปพลิเคชันการซื้อขายทุเรียน” มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาระบบบริหารจัดการในการซื้อขายของพ่อค้าแม่ค้าทุเรียน โดยมีสาเหตุของปัญหาเกิดจาก

(1) ปัญหาการคำนวณผิดพลาดของพ่อค้าแม่ค้าทุเรียน เนื่องจากอุปกรณ์ที่ใช้กันอยู่ประจำ คือ เครื่องคิดเลข ทำให้เกิดการคำนวณผิดพลาดได้ง่าย ซึ่งมีข้อจำกัดในการคำนวณข้อมูลการเงินขั้นสูงและการตรวจสอบตัวเลขที่คำนวณย้อนหลังได้ยาก และการออกบิลสามารถทำได้โดยการออกบิลเงินสดหรือกระดาษฉีกถือเป็นเรื่องปกติ จึงมีโอกาสที่จะบันทึกข้อมูลซื้อขายผิดพลาด ซึ่งแอปพลิเคชันจัดบันทึกการซื้อขายทุเรียนนี้จะช่วยคำนวณการซื้อขายทุเรียนแต่ละเกรด ทำระบบบัญชีซื้อขายและกำไร รวมทั้งการออกบิลซื้อขายให้แก่ลูกค้าได้

(2) การรับซื้อทุเรียนในราคาที่ไม่รู้แน่นอน กล่าวคือ การตรวจสอบราคาเพื่อรับซื้อทุเรียน โดยทั่วไปจะตรวจสอบข้อมูลจากการโทรถามคนที่รู้จัก ดูข้อมูลผ่าน Line Group หรือ Facebook ของพ่อค้าแม่ค้าของแผงทุเรียนหรือล้งทุเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจ ดังนั้น หากอยู่ในช่วงทุเรียนราคาตกลงหรือการทำการรับซื้อที่ราคาสูงเกินไป จะส่งผลให้คนกลางเหล่านี้จะประสบภาวะขาดทุนทันที

ด้วยเหตุนี้ จึงนำเสนอแอปพลิเคชันการซื้อขายทุเรียน ซึ่งเป็นนวัตกรรมบริหารจัดการแผงทุเรียน โดยกลุ่มเป้าหมายที่จะสามารถใช้งานนั้นไม่ได้มีเพียงแค่แผงทุเรียน แต่ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นคนกลางในการซื้อขายทุเรียนทั้งหมด เช่น เกษตรกรหรือชาวสวนปลูกทุเรียน ทิมตัดทุเรียน แผงทุเรียน ร้านทุเรียนค้าปลีก โรงบรรจุทุเรียน (ล้งทุเรียน) ร้านค้าส่งภายในประเทศและภายนอกประเทศ เป็นต้น สามารถใช้งานได้เช่นกัน โดยจุดแข็งของแอปพลิเคชันนี้ คือ การออกแบบให้เหมาะกับการทำงานของอุตสาหกรรมทุเรียน ซึ่งจากกระบวนการรับซื้อและขายต่อทุเรียน ทำให้ระบบบริหารจัดการสินค้าเข้า สินค้าออก สินค้าคงเหลือ มีความซับซ้อน โดยส่วนใหญ่ของผู้ประกอบการเหล่านี้ ไม่มีทักษะในการคิดคำนวณมากนัก ทำให้เกิดความผิดพลาดในการคิดเลข และจ่ายเงินกันอยู่เป็นประจำ รวมทั้งสินค้าได้ถูกขโมยก็จะมีทราบถึงจำนวนที่แน่ชัด เพราะไม่ได้มีการทำระบบบริหารจัดการที่ชัดเจน รวมถึงการออกบิลในรูปแบบเดิมที่เป็นกระดาษ มักเกิดความผิดพลาดหรือสูญหาย

แม้ว่ามูลค่าความเสียหายสำหรับกระบวนการบริหารจัดการเหล่านี้ จะเหมือนไม่ได้มีความเสียหายมาก และการประเมินเป็นมูลค่าการเงินทำได้ยากเช่นกัน เพราะไม่มีผู้ใดสำรวจถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นนี้อย่างแท้จริง แต่ทำการเพียงสังเกตและสอบถามแผงทุเรียนขนาดเล็กบางรายเท่านั้น จึงทำให้พบว่า การคำนวณผิดพลาดจะเกิดขึ้นบ่อยครั้งในทุกวัน เมื่อเจ้าของแผงทุเรียนมาคำนวณบิลซื้อขายในแต่ละวันนั้น ทำให้ทราบถึงข้อผิดพลาดดังกล่าว แต่การเจรจากับคนขายทุเรียนให้โอนเงินคืนนั้นก็จะเป็นเรื่องค่อนข้างยาก และท้ายที่สุด จะนำไปสู่การทะเลาะเบาะแว้งกันในทันที

นอกจากนี้ แอปพลิเคชันจัดบันทึกการซื้อขายทุเรียน ยังมีฟังก์ชันการแนะนำราคาทุเรียนสำหรับผู้ให้บริการ และยังสามารถระบุตำแหน่งของแผงทุเรียนที่มีทุเรียนเกรดต่างๆ เพื่อช่วยให้คนกลางที่ต้องการรวบรวมและส่งออกทุเรียนได้ง่ายขึ้น โดยฟังก์ชันนี้ จะเชื่อมต่อกับ Google map ที่สามารถระบุร้านหรือแผงทุเรียนที่ใช้บริการระบบนี้ได้ว่า ณ เวลาปัจจุบัน มีทุเรียนคงเหลือจำนวนเท่าไร เมื่อมีจำนวนผู้ใช้งานจริง (Retention rate) สำหรับแอปพลิเคชันการซื้อขายทุเรียนนี้มากเพียงพอ ก็จะสามารถขยายเป็น Market Place สำหรับผู้ซื้อและผู้ขายที่จะเข้ามาทำการซื้อขายกันบน Platform ต่อไปในอนาคต (อันนี้รายละเอียดที่มาของแอป)

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีและปัจจัยที่มีต่อการตัดสินใจใช้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill ของกลุ่มคนในอุตสาหกรรมทุเรียนในประเทศไทยในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1.2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีอิทธิพลกับการยอมรับการใช้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill ของกลุ่มคนในอุตสาหกรรมทุเรียนในประเทศไทย

1.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยการยอมรับเทคโนโลยีที่มีอิทธิพลกับการยอมรับการใช้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill ของกลุ่มคนในอุตสาหกรรมทุเรียนในประเทศไทย

1.2.3 เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการตัดสินใจซื้อที่มีอิทธิพลกับการยอมรับการใช้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill ของกลุ่มคนในอุตสาหกรรมทุเรียนในประเทศไทย

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

1.3.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยประชากรศาสตร์ที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมทุเรียนในประเทศไทย ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด รายได้ต่อเดือน เป็นต้น ที่เคยใช้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill ซึ่งไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมทุเรียนในประเทศไทยที่เคยใช้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) ในการแจกแบบสอบถาม เพื่อรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ที่ได้จัดเตรียมไว้ เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนจึงใช้วิธีคำนวณโดยใช้สูตรของคอแครน (Chochran, 1977) และกำหนดความเชื่อมั่นที่ 95% และระดับความคลาดเคลื่อนที่ 5% ซึ่งงานวิจัยนี้จะใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่างและวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านสถิติ

1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีและปัจจัยที่มีต่อการตัดสินใจใช้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill ของอุตสาหกรรมทุเรียนในประเทศไทย โดยตัวแปรที่มีผลต่อการยอมรับการให้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill ของกลุ่มคนในอุตสาหกรรมทุเรียนในประเทศไทย แบ่งเป็นตัวแปรต่าง ๆ ได้แก่

1.3.2.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และจังหวัดของสถานที่ทำงาน 2) ปัจจัยการยอมรับเทคโนโลยี ได้แก่ การรับรู้ถึงประโยชน์ของแอปพลิเคชันและการใช้งานของแอปพลิเคชัน 3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ ได้แก่ ปัจจัยวัฒนธรรม ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านจิตวิทยา และปัจจัยทางการตลาด

1.3.2.2 ตัวแปรตาม ประกอบด้วย การยอมรับการให้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill ของกลุ่มคนในอุตสาหกรรมทุเรียน ได้แก่ 1) เหตุผลในการใช้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill 2) บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการให้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill

1.3.3 ขอบเขตพื้นที่

พื้นที่ดำเนินการวิจัยครั้งนี้ คือ 4 ภูมิภาคในประเทศไทย คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ โดยอ้างอิงการแบ่งภูมิภาคตามสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (เช็คพื้นที่ใหม่ที่ <https://digi.data.go.th/showcase/thailand-region/>) คือ

ภาคเหนือ ประกอบด้วย 17 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย น่าน พะเยา แม่ฮ่องสอน แพร่ ลำปาง ลำพูน ตาก อุตรดิตถ์ พิษณุโลก สุโขทัย เพชรบูรณ์ พิจิตร กำแพงเพชร นครสวรรค์ และ อุทัยธานี

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 19 จังหวัด ได้แก่ หนองคาย นครพนม สกลนคร อุดรธานี หนองบัวลำภู เลย มุกดาหาร กาฬสินธุ์ ขอนแก่น อำนาจเจริญ ยโสธร ร้อยเอ็ด มหาสารคาม ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี และบึงกาฬ

ภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 26 จังหวัด ได้แก่ สุพรรณบุรี ลพบุรี ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง สระบุรี พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี นนทบุรี สมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม กรุงเทพมหานคร ปราจีนบุรี นครนายก ฉะเชิงเทรา สระแก้ว ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด กาญจนบุรี นครปฐม ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์

ภาคใต้ ประกอบด้วย 14 จังหวัด ได้แก่ ชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่ พังงา ภูเก็ต พัทลุง ตรัง ปัตตานี สงขลา สตูล นราธิวาส และยะลา

1.3.4 ขอบเขตระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ตั้งแต่วันที่ เดือนกรกฎาคม 2567 ถึงเดือนมีนาคม 2568

1.4 สมมติฐานของการศึกษา

1.4.1 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์มีอิทธิพลกับการยอมรับการใช้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill โดยมีสมมติฐานย่อยดังต่อไปนี้

1.4.1.1 เพศของกลุ่มคนในอุตสาหกรรมทุเรียนในประเทศไทยมีอิทธิพลกับการยอมรับการใช้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill

1.4.1.2 อายุของกลุ่มคนในอุตสาหกรรมทุเรียนในประเทศไทยมีอิทธิพลกับการยอมรับการใช้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill

1.4.1.3 ระดับการศึกษาสูงสุดของกลุ่มคนในอุตสาหกรรมทุเรียนในประเทศไทยมีอิทธิพลกับการยอมรับการใช้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill

1.4.1.4 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มคนในอุตสาหกรรมทุเรียนในประเทศไทยมีอิทธิพลกับการยอมรับการใช้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill

1.4.1.5 จังหวัดของสถานที่ทำงานของกลุ่มคนในอุตสาหกรรมทุเรียนในประเทศไทยมีอิทธิพลกับการยอมรับการใช้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill

1.4.2 ปัจจัยการยอมรับเทคโนโลยีมีอิทธิพลกับการยอมรับการใช้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill

1.4.2.1 ปัจจัยด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ของแอปพลิเคชันมีอิทธิพลกับการยอมรับการใช้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill

1.4.2.2 ปัจจัยด้านการใช้งานของแอปพลิเคชันมีอิทธิพลกับการยอมรับการใช้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill

1.4.3 ปัจจัยด้านการตัดสินใจซื้อที่มีอิทธิพลกับการยอมรับการใช้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill

1.4.3.1 ปัจจัยวัฒนธรรมมีอิทธิพลกับการยอมรับการใช้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill

1.4.3.2 ปัจจัยทางสังคมมีอิทธิพลกับการยอมรับการใช้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill

1.4.3.3 ปัจจัยส่วนบุคคลมีอิทธิพลกับการยอมรับการใช้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill

1.4.3.4 ปัจจัยด้านจิตวิทยามีอิทธิพลกับการยอมรับการใช้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill

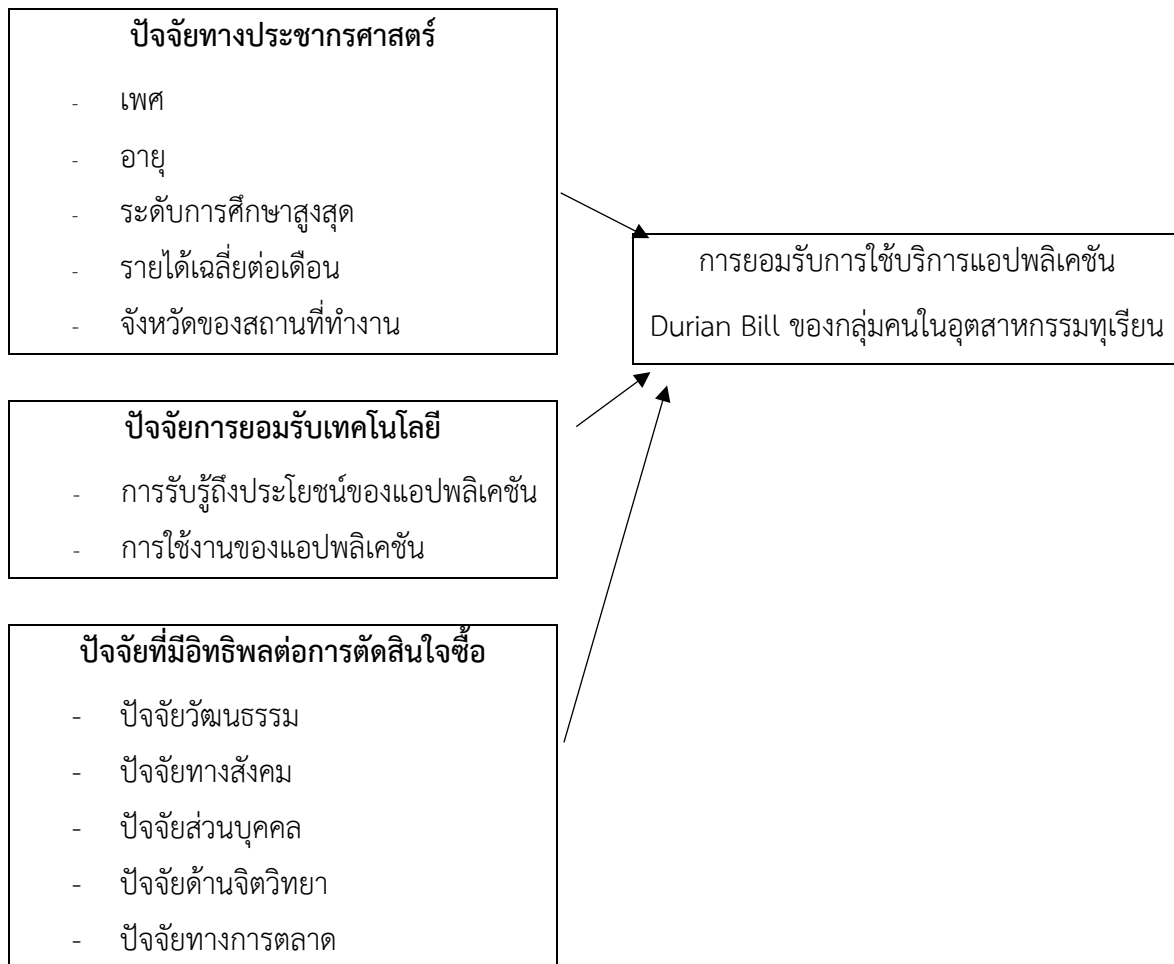
1.4.3.5 ปัจจัยทางการตลาดมีอิทธิพลกับการยอมรับการใช้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill

1.5 กรอบแนวคิดของการศึกษา

การวิจัยเรื่องการยอมรับเทคโนโลยีและปัจจัยที่มีต่อการตัดสินใจใช้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill ของอุตสาหกรรมทุเรียนในประเทศไทย ผู้วิจัยต้องการศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และจังหวัดของสถานที่ทำงาน ปัจจัยการยอมรับเทคโนโลยี ได้แก่ การรับรู้ถึงประโยชน์ของแอปพลิเคชันและการใช้งานของแอปพลิเคชัน และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ ได้แก่ ปัจจัยวัฒนธรรม ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านจิตวิทยา และปัจจัยทางการตลาด มีอิทธิพลต่อการยอมรับการใช้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill ของกลุ่มคนในอุตสาหกรรมทุเรียน ได้แก่ 1) เหตุผลในการใช้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill 2) บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการใช้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม



รูปที่ 1 กรอบแนวคิดของการศึกษา

1.6 นิยามศัพท์

ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เรื่อง การยอมรับเทคโนโลยีและปัจจัยที่มีต่อการตัดสินใจใช้บริการแอปพลิเคชัน Durian Bill ของอุตสาหกรรมทุเรียนในประเทศไทย ดังนี้

1.6.1 แอปพลิเคชัน Durian Bill คือ แอปพลิเคชันที่มุ่งเป้าหมายเพื่อช่วยเหลืออุตสาหกรรมทุเรียนในการจัดการใบเสร็จรับเงินในการซื้อทุเรียนและระบบการเงิน อาทิ การจัดการต้นทุน สินค้าคงเหลือ รวมถึงระบบที่สามารถค้นหาราคาทุเรียนตามพื้นที่ค้นหาได้

1.6.2 อุตสาหกรรมทุเรียน คือ

1.6.3 กลุ่มคนในอุตสาหกรรมทุเรียน ได้แก่

1) เกษตรกรหรือชาวสวนทุเรียน คือ ผู้ทำการผลิตสินค้าอย่างทุเรียน ซึ่งเป็นหนึ่งในตัวเลือกที่แผงทุเรียนและโรงคัดบรรจุทำการซื้อขาย โดยส่งทีมตัดทุเรียนมาทำการตัดทุเรียน

2) ทีมตัดทุเรียน คือ คนกลางที่ทำการตัดทุเรียนจากสวนไปส่งที่แผงทุเรียนหรือโรงคัดบรรจุ ถือเป็นคนกลางคนหนึ่งที่มีการซื้อทุเรียนจากสวนทุเรียนไปกระจายต่อ

3) แผงทุเรียน มีหลายขนาดขึ้นกับตลาดปลายทางของแผงทุเรียนนั้นๆ บางแผงทุเรียนจะทำการรับซื้อเพื่อส่งต่อให้โรงคัดบรรจุเพื่อการส่งออก บางแผงทุเรียนรับซื้อเพื่อส่งให้ผู้จัดจำหน่ายในประเทศ

4) โรงคัดบรรจุ (ล้าง) เพื่อการส่งออก คือ ผู้จัดทำารรับซื้อเพิ่มส่งออกทุเรียนสด โดยขั้นต่ำ จะส่งออกทุเรียนต่อครั้ง คือ 1 ตู้คอนเทนเนอร์ซึ่งมีขนาดบรรจุ 18 ตัน โดยจะทำการรับทุเรียนจากทีมตัดทุเรียนของตนเอง หรือแผงทุเรียนต่างๆ ที่มีหลายที่รวบรวมทุเรียนมาให้

5) ผู้ค้าปลีกและค้าส่งในประเทศ คือ ผู้จัดจำหน่ายทุเรียนต่อลูกค้าคนไทยภายในประเทศ ซึ่งก็จะมีหลายขนาดของผู้ประกอบการ เช่น ผู้ค้าส่งที่ตลาดไท ตลาดสี่มุมเมือง และผู้ค้าส่งในตลาดค้าส่งของจังหวัดใหญ่และผู้ค้าปลีกตามพื้นที่ต่างๆ ในประเทศ

1.6.4 มูลค่าการค้าสินค้าเกษตร คือ ปริมาณผลผลิต ณ ปีอ้างอิงคูณด้วยราคาที่เกษตรกรขายได้

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 เพื่อทราบถึงปัจจัยด้านประชากรศาสตร์มีอิทธิพลกับการยอมรับการใช้บริการแอปพลิเคชัน
Durian Bill

1.7.2 เพื่อทราบถึงปัจจัยการยอมรับเทคโนโลยีมีอิทธิพลกับการยอมรับการใช้บริการแอปพลิเคชัน
Durian Bill

1.7.3 เพื่อทราบถึงปัจจัยด้านการตัดสินใจซื้อมีอิทธิพลกับการยอมรับการใช้บริการแอปพลิเคชัน
Durian Bill